

Frimærkesamleren *The Danish Stamp Collector*

Nr. 4 • September 2020 • 78. Årgang

4

Udstillinger

6

Ungarn Efterkrigsudgaver 1918-1920

9

Julemærker

10

Tysk besættelse 1943 af italiensk besatte områder

11

Grønlandske Småark

12

Et brev til en diskret, og for længst glemt prins

15

DVI Samleren - del 5

24

Det 'tabte' Tyskland. Posen - Westpreussen

Nye udgivelser: 10. august 2020

Postfrisk frimærke

Pris: DKK 17,00
01100681-0

Se alle
udgivelser på
www.stamps.gl

Første skoledag

I Grønland er første skoledag noget helt særligt, og en festdag for hele familien. Dette illustrerer kunstneren Lisbeth Karline på frimærket "Første skoledag".

Postfrisk frimærke

Valør: DKK 11,00
01100680-0

Grønlands kamp mod COVID-19

Frimærket er dedikeret til kampen mod COVID-19 i håb om en øget opmærksomhed om det fælles samfundsansvar. Kunstneren bag frimærkets design er Paarma Olsvig Brandt.

Postfrisk miniark

Valør: DKK 68,00
01100681-0

Bemærk: de nye udgivelser findes også dagstemplet, førstedagsstemplet og centralt dagstemplet samt som FDC og særkonvolut – besøg www.stamps.gl eller kontakt vores Service Center for yderligere information.

75-året for Amerika-udgaven blev markeret med udgivelsen af et flot miniark, hvori tre originale udkast til Amerika-udgaven fra 1945 er gengivet.

De tre originale frimærkeudkast til 10 øre, 15 øre og 2 kroner har fået nye, aktuelle postale værdier på henholdsvis 11, 16 og 18 kroner. Den samlede pris for miniarket er 45,00 kroner, svarende til frimærkernes samlede pålydende værdi.

75-året for Amerika-udgaven

Postfrisk miniark

Udgivelsesdag: 5. maj 2020

Valør: DKK 45,00
01106D45-0

Andre udgivelser i samme serie:

01106D45-2	Dagstemplet - Miniark
01106D45-4	Førstedagsstemplet - Miniark
01106D45-5	Centralt dagstemplet - Miniark
01204D45-4	FDC/Miniark
01805D45	Særkonvolut til miniark

Bestil nye udgivelser på www.stamps.gl, e-mail: mail@stamps.gl eller telefon: +45 70 26 05 50

.....
stamps.gl
facebook.com/stamps.gl

Bestil online eller kontakt vores Service Center
POST Greenland Filatelia – Service Center
Kvindevadet 42, 5450 Otterup, Danmark, Tlf. +45 70 26 05 50
E-mail: mail@stamps.gl

78. årgang - Nr. 4 - September 2020

Frimærkesamleren udkommer med 6 numre årligt, i mdr. marts, april, maj, september, oktober og december.

Redaktion: Anders L. Petersen og Thomas Petersen.

Mail: redaktion@frimærkesamleren.dk.

Årsabonnement:

Danmark, basis..... kr. 250,-
Danmark inkl. 3 petitannoncer ... kr. 325,-
Nordiske lande, basis..... kr. 300,-

Betaling: Jyske Bank

Reg. nr. 5023 kontonr. 0001034765

Til brug i udlandet: SWIFT: JYBADKKK

IBAN DK 23 5023 0001 0347 65

Adresseændringer mv. meddeles til:

Bogholderiet, Poppel Allé 35, 3500 Værløse.
Tlf. 44 44 34 12 – mail: fp@fpstamps.dk

Copyright:

Artikler publiceret i Frimærkesamleren er forfatterens og Frimærkesamlerens ejendom. Gengivelse af artikler i trykte eller elektroniske medier må kun ske med redaktionens skriftlige tilladelse.

Artikler, beretninger og redegørelser i bladet står for de enkelte forfatters egen regning og er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller foreningens mening. ISSN 0016-1438.

Produktion:

Eurographic
Vallensbækvej 61 - 2625 Vallensbæk
Tlf. 27 88 10 80. Mail: bj@eugr.dk

Udebliver Frimærkesamleren kontaktes Bladkompagniet på kvalitetabo@bladkompagniet.dk.

Kære læser

Sommeren nydes nu i fulde drag, men tankerne strejfer med en hvis bekymring, om de kommende aktiviteter med mødeaftener, byttedage, udstillinger mv., grunder den lumsk coronavirus. Aktiviteterne bliver nok ikke helt som det plejer, men vi overholder gerne de retningslinjer vi kender, så vi kan komme i gang igen.

Udviklingen indenfor vores hobby står dog ikke stille. Islands Postvæsen meddeler, at de ophører med at udgive nye frimærker ved årets udgang. Om denne beslutning vil øge interessen for at samle på islandske frimærker må fremtiden vise, men for vores hobby er det lidt vemodigt.

PostNord har gjort sig uheldig bemærket, i forbindelse med nedlæggelse af deres frimærketrykkeri i Kista (Sverige) i 2017. Et restlager af ubrugte svenske frimærker fra perioden 1975 til 2017, skulle i denne forbindelse destrueres.

PostNord fik dog den ide, at alle disse ældre frimærker skulle have et nyt liv blandt samlerne, med det formål at øge interessen for svenske frimærker internationalt.

PostNord indgik en aftale med Nordfrim A/S om køb og afstempling af disse frimærker.

Der blev fremstillet og benyttet nye usædvanlige PostNord stempler, men med årstal fra svundne tider, i en ændret udgave i forhold til tidligere. Svenske frimærker fra før etableringen af PostNord i 2009 findes afstemplet med PostNord stempler fra før 2009. (omtalt i Nordisk Filateli 2020-4)

Nordfrim A/S annoncerede disse luksus stemplede svenske frimærker til salg. Pris kr. 1.470,-. Det oplyses at frimærkerne har en pålydende værdi på kr. 10.000,- og at pakken også indeholder nogle "efterstemplede" mærker.

For samlere og posthistorikere er et annulleringsstempel nøglen til at samle, beskrive frimærker og postruter mv. Postvæsenets monopol har igennem årene været tæt knyttet til denne dato stempeling, hvor stemplet indstilles og skal benyttes den dag brevet indleveres til befordring/afstempling. Uden en korrekt datomærkning kan disse frimærker ikke beskrives korrekt i de enkelte samlinger, og vil ikke kunne udstilles som samlerverdige.

Vores hobby er blandt andet at samle og udstille frimærker og breve, er at vise frimærkerne og beskrive motiver, befordringsveje mv.

At både frimærkehandlere og DFF i stigende omfang overtager postvæsenets rolle med at servicere samlerne med forskellige filateli "produkter", kan ikke være befordrende for vores hobby. Der efterlyses en offentliggørelse af den cirkulerende mængde postale annulleringsstempler der er sendt i omløb, og de regler der er for benyttelse af disse.

Fortsat god sommer - Redaktionen

VF auktion

www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Haydnsvej 2, 4. sal DK - 2450 København SV
Tlf. (+45) 36 16 00 84 - auktion@vf-auktion.dk

De danske frimærkeklubbers udstillinger

Af Bruno Nørdam, Randers Filatelistklub

1981

fortsat fra forrige nummer...

Jubilæums- og klubudstilling i Aabenraa

Sted: Agoraen ved Nørreskovvej på Høje Kolstrup, Aabenraa

Tidsrum: 31. oktober – 1. november 1981

Arrangør: Frimærkeklubben "Filastudie"
Anledning: Klubbens 5 års jubilæum

Som gæsteudstillere havde man indbudt Niels Gaardhus med "Grænselandets filateli" og Ole Halvorsen med "Uddrag af Slesvig-samling (Plebiscitudgaverne fra 1920)". På resten af de 130 rammer viste 12 ud af klubbens 40 medlemmer deres samlinger. Interessant var en samling postkort fra Aabenraa fra før Genforeningen.

Det danske og grønlandske postvæsen havde en stand. På klubbens stand kunne der købes færøske frimærker.

Hele 509 gæster besøgte udstillingen, der gav et mindre overskud. I forbindelse med udstillingen reklamerede klubben for at etablere en juniorafdeling. Det blev en realitet med 25 medlemmer.

Katalog

Kataloget på otte sider indeholder information om udstillingen, udstillerlisten og en omtale af klubbens historie.

"Frimærkets Dag" 1981 i Køge

Køge Frimærkeklub kunne i 1981 fejre sit 45 års jubilæum. I den anledning afholdt man en klubudstilling og arrangerede samtidig Frimærkets Dag. Udstillingen blev afholdt i dagene den 7. og 8. november 1981 i Amtsgymnasiets festsal. Borgmesteren i Køge Jørgen Jørgensen var protektor for udstillingen. En jury bestående af Tage Buntzen (juryformand), Børge Lundh, Henning Krøyer, Folmer Østergaard, Jørgen Nielsen (juniordommer), Lars Jørgensen (føl) og Lau Nygaard (føl) bedømte samlingerne. Konkurrenceklassen for seniorer var opdelt i landesamlinger, stempelsamlinger, specialsamlinger, studiesamlinger og motiv- og temasamlinger. Juniorer var opdelt efter alder, 10-14 år, 14-16 år, 16-18 år og 18-21 år. Rammelejen var 45 kr. plus moms pr. ramme á 16 plancher, dog var rammelejen gratis for juniorer.

Der var sølv til følgende seniorer:

- Poul Magleby for "Danmark" (ærespræmie)
- Preben Clausen for "Pladning af 2 sk. 1855" (ærespræmie)
- Erik Hansen for "Danmark to-farvede"
- Sigurd Hedgaard for "Sammenspil mellem to-farvede"
- Kaj Storm for "Danmarks postfærgemærker" (ærespræmie)
- Erik Hvidberg Hansen for "Sønderjylland 1914-1940" (ærespræmie)
- Kjeld Brehm Pedersen for "Grønland poststempeler 1938-1978"
- Jørgen Johansson for "Island (specialsamling)" (ærespræmie)
- Aksel F. Nielsen for "Norge 1855-1893" (ærespræmie)
- Anneliese Møller for "Tyskland 1945-1949" (ærespræmie)
- John Barding for "Dr. Victoria 1840-1900"
- Nic. Bruun-Nielsen for "Fugle på frimærker"

- Børge Larsen for "Danske postfor-sendelser" (ærespræmie)
- Kirsten Christoffersen for "Julemærkekomiteens mærker fra 1904"
- Arne Nielsen for "Grønland pakkeporto 1905-1937" (ærespræmie)

Følgende juniorer modtog sølv og opmuntringspræmie:

- Kim Barding for "Englands konger 1901-1951"
- Finn Johansson for "Grønland – amerik. udgaven 1938-1980"
- Marianne Johansson for "Færøerne 1975-1981"
- Henrik Johansen for "Danmark katalogsamling m. breve"

Der var salg af danske, grønlandske og færøske frimærker.

Her i jubilæumsåret havde klubben små 200 medlemmer.

Der kom 1.200 gæster på udstillingen.

Særstempel

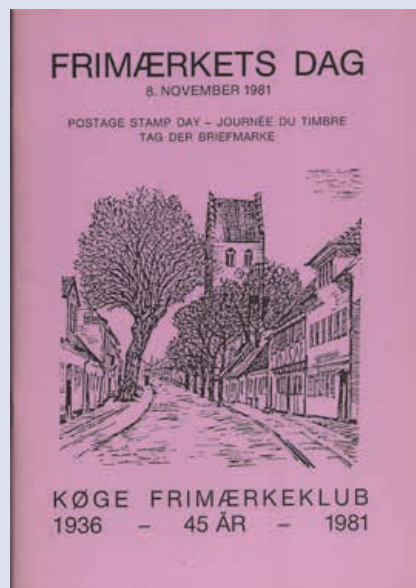
Motivet på det officielle særstempel er hentet fra Køge Turistforenings reklame for Køge by, de såkaldte "Kjøge høns". Hønsene er omgivet af "8. 11." og "1981". Stempleet findes kun med denne dato.

Særkonvolut

Komiteen for "Frimærkets Dag" tilbød særkonvolutten adresseret og frankeret med ét stk. 35 øres "Frimærkets Dag frimærke" (AFA 427), ét 60 øres frimærke i stort format og ét stk. 5 øres frimærke for 5 kroner pr. stk. Indlagt i konvolutten var der en nummereret lodseddel, hvor førstepræmien var bøgerne "Danske breve I-II".

Katalog

Prisen for det 52 sideres katalog var på udstillingen 12 kroner og ellers 15 kr. ved forsendelse.

I kataloget er der følgende større eller mindre artikler:

- Islandsgruppen ved Folmer Østergaard: "Postal dokumentation"
- Otto Ustrup: "Frimærkets dag"
- Jens Gerh. Svendsen: "Køge Frimærkeklub"
- JKE: "Køges poststempler"
- Postinspektør Gunnar Kaspersen, Grønlands Postvæsen: "Grønlandske frimærker – et produkt med særlige egenskaber"
- Formanden Annelise Møller: "Tyskland mellem 1945 – 7. september 1949"

Juniorudstilling i Ringe

Ringe Frimærkeklubs juniorafdeling blev stiftet den 23. november 1971 og kunne derfor i november 1981 fejre sit 10 års jubilæum. Det blev markeret med en udstilling af 19 samlinger med del-

tagelse af en del af de 25 medlemmer. Samlingerne blev bedømt, og der blev uddelt opmuntringspræmier til alle.

Jule- og frimærkeudstilling i Randers

Sted: Helligåndshuset, Randers
Tidsrum: 27. – 29. november 1981.
Arrangør: Randers Filatelistklub og Randers Postkontor
Anledning: Propagandaudstilling

Klubbens medlemmer udstillede julemærker og motivsamlinger bl.a. folklore og Europamærker 1981.

Postvæsenet havde en stand, hvor man kunne købe danske, grønlandske og færøske frimærker samt julemærker, nytryk af julemærker, årsmapper mm.

Særkonvolut

Prisen for konvolutten var 8 kr. Motivet er byens gamle rådhus. Konvolutten er frankeret med velgørenhedsmærket for handicapåret 1981, årets julemærke og Lions Club Randers Gudenås lokale julemærke.

Nytårshilsen til medlemmer af Frimærkeklubben Sydvest i Esbjerg

Frimærkeklubben Sydvest i Esbjerg fremstillede en nummereret konvolut, der blev frankeret og sendt fra Sdr. Strømfjord i Grønland den 25. december 1981 til medlemmer, venner og forretningsforbindelser.

Særkonvolutten er afstemplet i Sdr. Strømfjord den 25. december 1981. Teksten på konvolutten er "En varm / Nytårshilsen / fra det kolde Nord".

1982

Jubilæumsudstilling i Frederikssund

Sted: Falkenborgskolen, Frederikssund
Tidsrum: 16. – 17. januar 1982
Arrangør: Frederikssund Philatelistklub
Anledning: Klubbens 40 års jubilæum
Protektor: Forh. borgmester Jørgen Christiansen, Frederikssund

Søndag den 17. januar afholdt Fællesklubberne for Nordsjælland og Helsingborg en stor konkurrence i filatelistisk viden.

Der blev udstillet ca. 150 rammer og 145 samlinger. Børge Larsen modtog Danmarks Filatelist Forbunds ærespris som blot den anden for sit eksponat "Luftpostforsendelser 1911-37"

Dommerne Tage Buntzen, Erling Bendtsen og Jacques Hermann gav sølv til følgende ud af de 145 samlinger:

- Børge Larsen, Virum, for "Danmark luftbrevsforsendelser 1911-37" (ærespræmie og D.F.F.'s æresbevisning)
- Erik R. Rasmussen, Jyllinge, for "Danmark Helsager" (ærespræmie)
- Jørgen Jørgensen, Måløv, for "Danmark kvadratiske skillingsmærker" (ærespræmie)
- Povl Nerenst, Virum, for "England 1840-1901" (ærespræmie)
- Kirsten Christoffersen, Målev, for "Danmark udv. Katalogsamling" (ærespræmie)
- Finn Johansson, Køge, for "Grønland 1938-1981" (junior)
- John Hansen, Helsingør, for "Danmark 2 RBS – 4 sk. 1854-1863"
- Ib Pedersen, Odense, for "Chr. X Udv. Specialsamling"
- J. H. Sørensen, Helsingør, for "Danmark tjenestepost"
- Søren Jessen, Hundested, for "Frederiksværk Posthistorie"
- Ingolf Nielsen, Thorshavn, Færøerne, for "Torshavn post og stempel 1801-1981"

Fortsættes...

Ungarn Efterkrigsudgaver 1918-1920

Af Johnny Speich

I sidste nummer af Frimærkesamleren var der en gennemgang af konsekvenserne af de 5 fredstraktater, der blev underskrevet efter afslutningen af 1. verdenskrig. Efterfølgende er der nogle eksempler på frimærkeudgaver, der blev udgivet efter Østrig-Ungarns sammenbrud i december 1918.

Man kan på den ene side diskutere, om alle disse frimærkeudgaver var nødvendige rent postalt, men på den anden side er disse udgaver, i modsætning til de rene spekulationsudgaver, officielt anmeldt til Verdenspostforeningen og kan dermed betragtes som lovlige. I områderne var der permanent uro, og trykkeriernes lave tekniske standard ses tydeligt på kvaliteten af overtrykkene, og førte da også til forfalskninger. Blot et enkelt eksempel: Banat-Bacska udgaverne blev kun delvist anvendt til postalt formål, da størstedelen af mærkerne blev uddelt til postfunktionærerne, der solgte dem til egen fordel og derved fik et tiltrængt "løntillæg".

Ægte postbefordrede breve er sjældne, så jeg vil anbefale at undersøge afsendelsestempler og ankomststempler står i et rimeligt forhold til den afstand, brevet har været befordret. Der findes en del filatelistiske breve på markedet.

Efterfølgende er par eksempler:

SZEGED

Szeged er med sine ca. 161.000 indbyggere Ungarns 3. største by beliggende på grænsen til Serbien. Den blev grundlagt i oldtiden og blev under folkevandringstiden gentagne gange ødelagt af hunner og mongoler. Byen har i en kortere periode været besat af osmannerne, men er altid blevet genrerobret.

Byen spillede en vigtig rolle under revolutionen i 1848 og var det sidste tilholdssted for den revolutionære regering. I dag huser den centrale del af byen smukke bygninger og brede boulevarder, der blev bygget efter stormfloden i 1879, der ødelagde det meste af byen. Kun 265 af byens bygninger

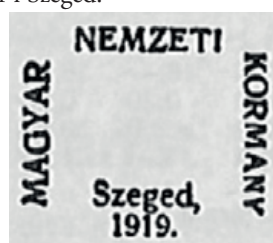
af 5.723 overlevede stormfloden. Nedenfor ses et postkort fra 1910, der giver et indtryk af byen på daværende tidspunkt.

Efter 1. verdenskrig mistede Ungarn sine sydlige territorier (Banat, Baranya og Bacska) til Serbien. Szeged blev dermed en grænseby og overtog bispesædet fra Temesvár, der var blevet overdraget til Rumænien iflg. Trianon-Traktaten.

Byen blev besat af Rumænien i en kort periode under den Ungarske-Rumænske krig i 1919. Byen var midtpunktet for modrevolutionen i 1919 under admiral Horthys ledelse efter kommunisternes besættelse af Budapest.

Provisorierne blev udgivet den 26. juni 1919. Til provisorierne anvendte man eksisterende beholdninger af ungarske frimærker i Szeged.

Overtrykket er foretaget med rød eller grøn farve og har følgende tekst: "MAGYAR NEMZETI KORMÁNY", hvilket betyder "Ungarns nationale regering".

"KÖZTÁRSASÁG" betyder republik.

Overtrykket er udført af 2 forskellige trykkerier, fordi en strejke på det første trykkeri betød, at færdiggørelsen af overtrykningen skulle gennemføres af et andet trykkeri, der ikke havde faguddannet personale. Da overtrykket er udført i 2 omgange (50 mærker ad gangen), findes der ark, hvor hver halvdel er udført på hvert sit trykkeri. Der forekommer derfor en del fejl i overtrykkene.

Det første trykkeri anvendte zinnober-rød og mørkegrøn farve, mens det andet brugte karminrød farve.

Tryk fra det første trykkeri er ensartet og kraftigt, og det er næsten præget i papiret (eksemplet til højre).

Eksempler på overtrykte udgaver.

ARAD

Byen Arad ligger i dag i Transsylvanien på grænsen til Banatet. Byen har været i ungarske hænder siden 1100-tallet, men der har været beboelse i området siden 5.000 f.Kr.

Frankrig havde ved Østrig-Ungarns sammenbrud tropper på Balkan, og disse besatte Arad, som lå strategisk godt placeret. Både Serbien og Rumænien besatte områder (Banatet og Transsylvanien m.m.), der senere blev tildelt Rumænien og SHS (Kongeriger for Serbere, Kroater og Slovenere) ved underskrivelsen af Trianon-traktaten. Der var ikke tale om en egentlig forhandling, snarere et diktat. Der blev ikke taget hensyn til befolkningens etniske tilhørsforhold. I Arad var der ca. 75% ungare, men kun 16% rumænere, mens resten var tyskere. Under den franske besættelse blev beholdningen af frimærker overtrykt med:

Occupation française

Det ægte overtryk er forholdsvis let at identificere, da trykkeriet, der udførte overtrykket, ikke havde det "franske Ç (cedilla)" i kassen med skrifttyper. I stedet anvendte man et omvendt 5-tal. Den anvendte type er i kursiv, og tallets tynde hals hælder til højre. Et andet kendetegn er, at bogstavet n i "Occupation" altid bør stå rent og kraftigt i overtrykket. I øvrigt bør overtrykket fremstå klart og tydeligt. Overtrykkes farver er enten matrød eller glinsende blå. Sidstnævnte kan kontrolleres ved at betragte overtrykket i skråt indfaldende lys. Mærkerne var tilgængelige fra den 5. maj 1919, indtil fransk-mændene forlod byen i 1920.

Der forekommer to typer af overtrykket med ændring af værdi!

På messen i november i Valbyhallen bliver der udstillet samlinger med mærker, der har forbindelse til afslutningen af 1. verdenskrig og de landområder, der skiftede "ejer" som følge af de 5 traktater. Se sidste nummer af Frimærkesamleren.

Kilder:

Michel Østeuropa

Artikel af Ferenc Orbán 1955

Diverse litteratur:

- "Paris 1919" og "The war that ended Peace" af Margaret MacMillan

- "Den store Krig" af Niels Arne Sørensen

- "A military atlas of the first world war"

Diverse artikler fra tidsskrifter og nettet.

DET GAMLE POSTKONTOR ØSTERGADE 37 HOLSTEBRO

Det gamle Postkontor er åben for salg og ekspedition af frimærker og brevforsendelser hver lørdag kl. 10.00 – 12.00

Derudover er der åben kl. 15.00 – 17.00 den dag, der udkommer nye Danske frimærker

**Man kan se mere på
WWW.detgamlepostkontor.dk**

Af Poul Høj

Denne artikel er en fortsættelse af artiklen i Frimærkesamleren nr. 6 fra december 2019. Artiklen er skrevet af Horst Nielsen medlem af Foreningen Julemærkesamleren.

Postmester Einer Holbøll (1866-1927) fik som bekendt i 1903 ideen at skabe et julemærke, hvor overskuddet skulle gå til et velgørende formål. Allerede året efter i 1904 havde Julemærkekomiteen sin begyndelse. I denne komite sad departementschefen i finansministeriet P.A. Jerichau-Christensen, bankdirektør Rasmus Strøm, grosserer Moses Melchior, grosserer Emil Vett, Københavns daværende borgmester Jacobi samt professorerne Meyer og Gram.

Jeg vil i denne her artikel komme ind på noget af det materiale jeg har fra udgivelsesårene 1907, 1908 og 1909 af julemærkerne for så vidt angår diverse udkast til mærkerne, alle kan vel med god ret fremvises.

Det er i sagens natur meget svært at få regulær viden om mærkerne fra de første år i perioden fra opstarten til et års mærke, da der findes meget lidt data og historisk beskrivelse af processen.

Det fjerde julemærke fra 1907 med Kong Frederik VIII og Dronning Louise udført, som gengivelse efter fotografi, i sort tryk, samt blå farvetryk af ornamenteral ramme med blomster-ranker og blade, samt femkløver blomster omkring statshoverne. Kongekronen er præget øverst imellem kongeparret, samt nedenfor imellem kongeparret trykt "Glædelig Jul! Godt Nytaar!"

Mærket findes i flere forskellige blålige farvenuancer.

Julemærket, dette år, er der jo ingen særlig julestemning over, men i stedet udnyttede man sikkert og vist lejligheden til at hylde det nye regentpar på årets mærke. Frederik den VIII var kronprins i 43 år, før han blev Danmarks konge efter afdøde Christian den IX d. 29.01.1906. Kong Frederik den VIII var gift med den svenske prinsesse Lovisa (Louise) Majestæten var en stor beundrer af julemærkets skaber, postmester Holbøll, og i 1909 overrakte Kongen ridderkorset til Holbøll.

Den ny regents periode på tronen blev imidlertid kort. Den 14 maj 1912 afgik kongen ved døden under et besøg i Hamborg. Mærket blev trykt af Alfred Jacobsens Etablissement og kom i et oplag på 5 millioner stk. Indtægten fra salget af mærkerne (kr. 81.797,-) gik til velgørenhed.

III. 1

Fig. 1 viser en række udkast.

JULEMÆRKER

Det femte julemærke fra 1908 er prydet med Julemærkesanatoriet ved Kolding. Sanatoriet er gengivet efter fotografi. Sanatoriet blev bygget for de penge der kom ind ved salget af julemærkerne i de første seks års udgivelse, og stod færdigt i 1911 for derefter at blive overdraget til Nationalforeningen til Tuberkulose bekæmpelsen. Mærket er trykt i farverne blå og gul med selve Sanatoriet afbilledet i ramme med en julestjerne i toppen af mærket i begge sider, med tekst forneden "Julemærke – Sanatoriet" Hovedindgangen til

og turene kunne vare op til tre timer dagligt. Antallet af tuberkuloseramte børn faldt drastisk i halvtredserne hvor sygdommen stort set var udryddet i Danmark. Den 1. oktober i 1959 forlod de sidste patienter Julemærkesanatoriet. Mærket blev trykt af Alfred Jacobsen's Etablissement og kom i et oplag på 5 millioner stk. Indtægten fra salget af mærkerne (kr. 84.723,-) gik til velgørenhed.

Ill. 2

sanatoriet er afbilledet i smuk vinterdragt med sneen dalene ned omkranset af sneklædte grantræer i begge sider samt gult lys i alle vinduerne.

Julemærkesanatoriet i Kolding ligger der, hvor Koldingfjord Hotellet i dag ligger. Sanatoriet blev bygget for at modtage og helbrede tuberkuloseramte børn og var klar til at modtage de første patienter den 1. august i 1911. Selve behandlingen bestod fortrinsvis i en masse frisk luft blandt andet udendørs sovesale, samt en nærende kost som var levertran hver morgen i perioden oktober til maj og rigelige mængder fed mælk. Hver dag skulle patienterne gå en tur mellem en og tre gange dagligt,

Ill. 3

Selve mærket findes i mange forskellige farveudkast – Fig. 2 Julemærket nr. seks i rækken fra 1909 med et barnehoved inde i en blomsterkrans af juleroser og julestjernen, som lyser ovenover og ned på barnehovedet. Mærket er trykt i farverne grå, grøn, gul og sort. Med teksten "Julen – 1909" i bunden af mærket, Barnehovedet er gengivet efter et fotografi, men hvem er pigen?

Ill. 4

Rammetegningen er udført af Pacht. Der forefindes flere udkast til mærket hvor det er med et andet pigehoved og andre farvekombinationer end det endelige mærke.

Mærket blev trykt af Alfred Jacobsen's Etablissement og kom i et oplag på 5 millioner stk. Indtægten fra salget af mærkerne (kr. 104.899,-) gik til velgørenhed.

Selve mærket findes i mange forskellige farveudkast – Fig. 3 og 4. I ønskes alle en god og varm sommer.

Tysklandsgruppen

Tysk besættelse 1943 af italiensk besatte områder

Af Willy Schwaner, FFF Tysklandsgruppe

Antal frimærker for de enkelte besatte områder er begrænset. Det var derfor oplagt, at vise alle områderne på en ramme på FFF Tysklandsgruppens udstilling i november 2019 på Frimærke, Brev & Postkort Messen.

Ved Italiens indgåelse af våbenhvilen med de Allierede i september 1943 besatte tyske tropper alle italienske enklaver og besatte områder i Albanien, Jugoslavien og Grækenland.

Selv om der var frimærker i områderne valgte de tyske militærkommandanter, at udstede frimærker. Primært i form af overtryk på tidligere lokale udgivelser. For alle områderne gælder, at der er et begrænset antal ægte brugte frimærker, og ægte forsendelser er en sjældenhed.

Ill. 1

Albanien. I september udkom 14 værdier. Alle overtryk på albanske frimærker udgivet under den italienske besættelse. Overtrykkene indeholder mange varianter samt omvendt og dobbelt overtryk. I september 1944 udkom en endelig serie på 7 værdier.

Området bestod fra 8. september 1943 til 29. november 1944. Laibach (Ljubljana). I januar 1944 udgav lokalregeringen i Laibach (Ljubljana) frimærker for provinsen på opfordring fra det tyske militær. Udgivelsen omfattede 28 værdier og var overtryk på italienske frimærker, luftpost og ekspresfrimærker. Der er masser af varianter i overtrykkene. I februar 1944 udkom flere overtryk med tillægsværdi til fordel for socialt arbejde. I marts-maj 1945 udkom en endelig serie med 16 værdier. Laibach er et af de få steder, hvor man kan finde ægte brugte

Ill. 2

brev med frimærker fra den første serie. På grund af mangel af overtrykte frimærker blev italienske frimærker anvendt, sammen med overtryksværdierne, eller alene.

Området bestod fra 9. september 1943 til 8.-9. maj 1945. I maj 1945 forelå udkast til en ny serie frimærker. Alle værdier til den nye serie findes i prøvetryk i 6 forskellige farver.

Ill. 3

Montenegro. Italienerne havde i 1941 udskilt Montenegro fra Jugoslavien, og gjort landet til et kongerige under den italienske kong Victor Emanuel den 3. Montenegro blev også besat af tyskerne og i november 1943 udkom 9 værdier. Overtryk "Deutsche Militär-Verwaltung Montenegro" på jugoslaviske frimærker og værdier i lire. I december 1943 blev der udgivet en serie med overtryk på montenegriske frimærker. Igen er overtrykket på tysk, hvilket gentager sig på serie i maj 1944. I juli 1944 udkom den sidste serie. Her er overtrykket med lokal tekst. Der er også her masser af varianter i overtrykkene.

Området bestod fra 30. september 1943 til medio november 1944.

Ill. 4

Kotor. Kotor var en del af Montenegro, men ved etableringen af kongeriget Montenegro i 1941 gjorde italienerne byen til italiensk område. Efter godkendelse fra det tyske militærforvaltning, udgav man, i januar 1944, frimærket for Kotor. Overtryk på italienske frimærker. I september 1944 udkom 4 frimærker med værdi i Reichsmark. Denne gang overtryk på jugoslaviske frimærker. Igen er der mange varianter i overtrykkene. Frimærker fra Montenegro blev også anvendt i Kotor.

Ill. 5

Området bestod fra oktober 1943 til 14. november 1944. Ved områdets ophør forelå udkast til en endelig serie på 6 værdier. Zante. Den italiensk besatte græske ø Zakynthos blev også besat af tyskerne i september 1943. Her udgav man, igen på opfordring fra det tyske militær, frimærker for området. Der udkom kun 3 frimærker for Zante hvor overtrykket udkom i både sort og lillarødt. Frimærkerne udkom 22. oktober 1943. Illustration 5.

Ill. 6

Området bestod fra september 1943 til september 1944. Zara. Byen blev, efter 1. verdenskrig, italiensk område. Der blev anvendt italienske frimærker. I oktober 1943 udkom der overtryk på frimærker, luftpost og ekspres frimærker. Alle overtrykt "Deutsche Besetzung Zara". I november 1943 udkom der en ny serie frimærker hvor overtrykket var ændret til "ZARA". Igen for dette område er der mange varianter i overtrykkene. Området bestod fra september 1943 til 31. december 1943. I betragtning af områdets areal og perioden, er det imponerende, at der udkom 38 hovednumre og 11 portomærker. Nogle af oplagene er også meget begrænsede.

Kilder: Michel Specialkatalog og forskellige leksika.

Grønlandske Småark

Af Flemming Petersen

Fra 2002 blev der fremstillet småark med 8 frimærker og en vignet i midten af arket, efter samme koncept som Post Danmark havde påbegyndt i 2001. Posthusene solgte småarkene i en præsentationspakning som en selvbetjeningsvare på posthusene og til samlerne, senere er småarkene også solgt i løssalg. Der er hvert år udgivet et sæt af 2 småark, med frimærkeværdier der dækkede de mest almindelige portotakster, luftpost 20 gram internt i Grønland samt til Europa. Taksttabeller var trykt på præsentationsarkenes bagside. Fremstillingen af disse småark er nu ophørt, og igennem 17 år er der fremstillet i alt 34 forskellige småark.

Trykningen er foretaget af tre forskellige frimærketrykkerier, og ses trykt 2 ad gangen på et standard takket helark, hvor småarkene efterfølgende er skåret til. Der kendes få genoptryk i afvigende farve, og pasningsfejl mv. De første 20 ark er trykt på Post Danmarks Frimærketrykkeri i Ballerup. Oplagene har været jævnt faldende over årene fra 12.835 ark i 2002 til 967 stk. i 2018, hvor småarkene blev afløst af helark med 10 frimærker.

Udgivelse	Posttakster		
	Grønland	Europa	udland
05.03.2002	4,5	4,75	5,75
05.03.2002	4,5	4,75	5,75
12.03.2003	4,5	4,75	5,75
12.03.2003	4,5	4,75	5,75
14.05.2004	5	5,5	6,5
14.05.2004	5	5,5	6,5
17.01.2005	5,25	6	7
17.01.2005	5,25	6	7
29.03.2006	5,5	7	7,5
29.03.2006	5,5	7	7,5
15.01.2007	5,75	7,5	8
15.01.2007	5,75	7,5	8
31.01.2008	5,75	7,5	8
31.01.2008	5,75	7,5	8
19.01.2009	6,25	8	9
19.01.2009	6,25	8	9
18.01.2010	7	8,5	9,5
18.01.2010	7	8,5	9,5
17.01.2011	7,5	9	10
17.01.2011	7,5	9	10
07.05.2012	8	9,9	10,5
07.05.2012	8	9,9	10,5
14.01.2013	9	10,5	11,5
14.01.2013	9	10,5	11,5
20.01.2014	10	11,5	13
20.01.2014	10	11,5	13
13.05.2015	11	12,5	14
13.05.2015	11	12,5	14
17.10.2016	14 100 g	11,5 20 g	13 20 g skib
17.10.2016	14 100 g	11,5 20 g	13 20 g skib
15.05.2017	13	15	16
15.05.2017	13	15	16
22.01.2018	14	16	17
22.01.2018	14	16	17

Ill. 1 Taksttabel for småark

Ill. 2 Småark fra 2016 er sjældne

Et brev til en diskret, og for længst glemt prins

Af niels peter overgaard og finn bjerregaard

Egentlig var det bare et brev, jeg købte, fordi der på bagsiden var et "GIENTOFTE" stjernestempel, og jeg kunne måske bruge det i min Gientofte/Hellerup hjemstavnsamling.

Brevet er afsendt fra Bad Ems 21.8. Det er ufrankeret, og på forsiden påskrevet "16" med rødkridt, antagelig 16 skilling for aflevering. På bagsiden er 3 ankomststempler, 1. Kjøbenhavn (Antikva) 23/8, Form 11. 2. Lapidar: Kjøbenhavns J.P. 23/8. 34 med åbent 4-tal for oven. 3. Gientofte stjernestempel, udateret. Ingen af stemplerne er forsynet med årstal. Brevet er lukket med sort laksegl og et signetaftryk bl.a. med Elefantorden.

Ill. 1 - Forsiden af brevet.

Ill. 2 - Bagsiden af brevet.

Ill. 3 - Et kurhotel i Bad Ems.

Bad Ems er en kurby i nærheden af Koblenz ved floden Lahn i Tyskland, som i anden halvdel af 1800-tallet var meget populært blandt europæiske kongelige og højadelige. De kom der alle sammen, den russiske Zar, de danske, belgiske, engelske og græske konger, og prinser, prinsesser og hertuger.

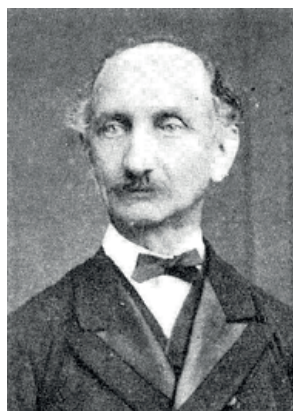
Håndskriften på forsiden kunne jeg ikke tyde, bortset fra "Copenhagen", men min nysgerrighed var vakt, så jeg søgte hjælp hos Ulrich Alster Klug, som jeg kendte fra et kursus i gotisk skriveskrift. Han kunne læse det og sendte mig følgende udskrift;

"Sn. Hohheit Dem Prinzen Wilhelm zu Schleswig Holstein Glücksburg K.K. Österreicher Feltmarschalllieutenant und K. Dänischer Generallieutenant / in Copenhagen."

På dansk;

"Hans højhed Prins Wilhelm til Schleswig Holstein Glücksburg Kongelig Kejserlig Østrigsk Feltmarskallojtnant og Kongelig dansk Generallojtnant / i København."

Nu blev det pludselig spændende. Ham kendte jeg ikke, men det måtte der kunne rådes bod på. Det viste sig hurtigt at være vanskeligt at finde oplysninger om Prins Wilhelm, så jeg alierede mig med min gode ven, finn bjerregaard fra 3FFF. Så var vi to om at lede.

Ill. 4 - Billede af Prins Wilhelm.

Ill. 5 - Billede fra nekrolog i "Illustreret Tidende."

Den Store Danske Encyklopædi har mange opslag om Vilhelm og Wilhelm, men ikke noget om vores prins. På internettet er der en meget kort beskrivelse. Fødsels- og dødsdag og et billede, det ene af de to vi har kunnet finde af ham. Der er en reference til Bo Bramsens tobindsværk "Huset Glücksborg i 150 år". Her er Wilhelm's liv og levned beskrevet på ca. ¾ side. I "Dansk Biografisk Lexikon" er der en biografi med oplysninger om prinsens militære karriere og tildelte ordner og hædersbevisninger. Der er en henvisning til "Illustreret Tidende" årgang XXXIV. Alle årgange er digitaliseret og kan findes på Det Kongelige Biblioteks hjemmeside. Den 17. september 1893 havde bladet på forsiden en nekrolog over Prins Wilhelm, som var død den 5. september på Fredensborg slot. Her berettes

om hans militære karriere og heltemodige og succesfulde indsats på slagmarkerne. Der er også en henvisning til "Militært Tidsskrift" årgang XXII, hvor der er en 9 sider lang nekrolog over prinsen, som meget detaljeret gennemgår hans militære bedrifter og karriere og bl.a. refererer, at han i "Allgemeine Militärische Zeitung" er bleven betegnet som "en af de mest

fremragende Rytterfører i de sidste halvhundrede År." I et slag under oprøret i Ungarn, 1849, blev han hårdt såret og bar resten af livet ar efter sabelhug i ansigtet.

Af begge nekrologers beskrivelse af de sidste 21 år af hans liv, hvor han boede i København, fremgår det tydeligt, at han var en meget privat person, som levede tilbagetrukket og diskret. Illustreret Tidende skriver f.eks. at "Hans Tilværelse var hengået næsten ubemærket, idet den ganske havde været helhelligt Privatlivets Fred," "syslende med Minderne fra sin krigerske Løbebane og ikke uden visse Særheder, ejendommelige for en gammel Militær og Pebersvend". "Militært Tidsskrift" fortæller om hans "blide og beskedne Optræden" og hans "Hjertensgodhed og elskelige Karakter". Han plejede omgang med andre officerer under private former, og deltog også i festlige sammenkomster med officerskorpset, "dog kun når andre Medlemmer af Kongehuset vare tilstede; thi på Grund af hans store Beskedenhed var det ham imod at danne Midtpunktet for Opmærksomheden."

Ill. 6 - Gottorp Slot.

Han blev født 10. april 1816 på Gottorp Slot som 3die søn af Hertug Wilhelm til Slesvig-Holsten Sønderborg-Beck og storebror til den senere Chr IX. I 1825 fik hans far overdraget slottet Glücksborg af Fr.VI og blev Hertug af Glücksborg. Efter sin konfirmation blev Prins Wihelm hentet til København af Frederik VI. og blev udnævnt til Sekond-kaptajn a la suite i artilleriet. Han viste sig at have stor militær begavelse, og da mulighederne for at gøre karriere i Danmark ikke var store, trådte han i 1835, med kongens tilladelse, i Østrigsk militærtjeneste, hvor han fik rang af ritmester ved 9. Husarregiment. Som nævnt udmærkede han sig og var i 1854 avanceret til rang af Generalmajor. I 1851 gjorde Frederik VI ham til elefantridder. Da Østrig sammen med Preussen angreb

Ill. 7 - Det Gule Palæ 2020.

Danmark i den 2. Slesviske Krig, 1864, tog han orlov og opholdt sig i Schweiz, indtil krigen sluttede. I 1865 blev han udnævnt til Generallojtnant a la suite i Den Danske Hær. Han forlod den Østrigske hær med rang af Feltmarskalløjtnant, og da han tog sin afsked i 1872, dekorerede Kejser Franz Josef ham med Skt. Stephans-ordenen.

Han var ugift, og fra 1874 til sin død i 1893 boede han

i "Det Gule Palæ" i Amaliegade 18 i København sammen med sin bror, Prins Hans, (som har et opslag i Encyklopædien).

Han blev som den første af Christian IX's brødre begravet i Roskilde Domkirke. Her står hans kiste, en prunkløs egetræs-kiste, i Fr. V's kapel i krypten, hvor vi fandt den.

Ill. 8 - Prinsens kiste i Roskilde Domkirke.

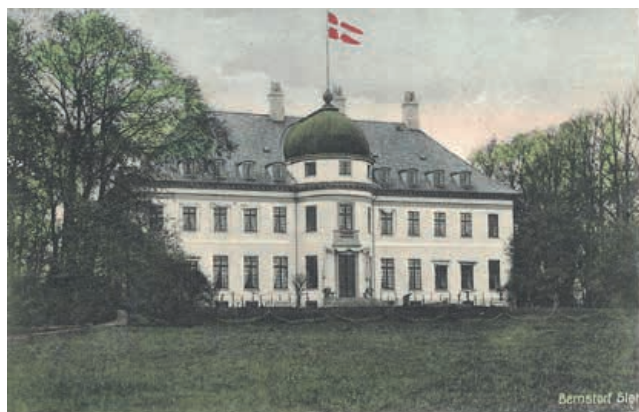

Ill. 9 - Inskriptionen på kisten.

Mindre held havde vi på vores tur til Gottorp slot, som måtte udskydes på grund af Covid-19 restriktionerne. Vi havde fået oplyst, at våbenskjoldet fra signetaftrykket på brevet er hugget i sten over en af portene. Vi fandt porten og våbenskjoldet, men det var uden elefantordenen.

Tilbage til brevet, som gav anledning til vores historie. Hvilket år er det afsendt, og hvem kan have skrevet det?

Ankomststemplerne hjælper til at foretage et kvalificeret gæt på årstallet. Antikvastemplet er type IVA-3, som er anvendt i perioden 25.01.1872 – 09.10.74. Brevet må altså være afsendt i 1872, -73 eller -74. Gientofte stjernestemplet er anvendt i

Ill. 10 - Bernstorff Slot 1910.

perioden 31.11.1869 – 03.11.1882. Afstemplingen på brevet er meget skarp og tydelig, så det må være en tidlig anvendelse af stemplet. At brevet er kommet til Gientofte kunne betyde, at det er afleveret på Bernstorff Slot, som blev brugt af kongefamilien til sommerophold. Hvis prins Wilhelm endnu ikke havde nogen fast adresse i København, ville det måske være naturligt at aflevere det her. Vi har ikke kunne finde oplysninger om prinsens bopæl fra 1872, hvor han forlader Østrigsk militærtjeneste, og til 1874, hvor han får adresse i Amaliegade 18. Af nekrologen i "Illustreret Tidende" fremgår kun, at han fra 1872 "tog Ophold ved sin Broders, Kong Christians, Hof." Da Gientofte stemplet ikke er slidt og står så skarpt, gætter vi på, at brevet er afsendt i 1872.

Afsenderen giver sig kun til kende gennem signetaftrykket i seglet på bagsiden af brevet. Vi er heraldiker Carsten Frölich tak skyldig for udlægning af motivet i seglet, et hovedskjold tilføjet en elefantorden i kæde. Hovedskjoldet er ført af hertuger og prinser af huset Glücksborg. At ejeren af dette signet

Ill. 11 - Seglet på brevet.

har været ridder af Elefantordenen, indskrænker antallet af mulige afsendere. Af fortegnelsen over elefantriddere fremgår, at 2 hertuger og 3 prinser af Glücksborg har båret ordenen på dette tidspunkt, begyndelsen af 1870'erne. Foruden Prins Wilhelm selv hans 4 brødre, Hertug Carl, Hertug Frederik, Prins Hans og Prins Julius. Hvem af de 4 brødre der har været i Bad Ems i august 1872 står hen i det uvisse. Der var et antal kurhoteller, som var passende for hertuger og prinser, der var elefantriddere, og at finde det konkrete og prøve at søge oplysninger i gæstelisten fra august 1872 anser vi for nær umuligt, så vi stopper her. Skulle der være læsere, som kan bidrage med yderligere oplysninger, modtager vi dem meget gerne.

Kilder:

- Wikipedia
- Huset Glücksborg i 150 år. 1975. Bo Bramsen
- Dansk Biografisk Lexikon. 1887-1905. red. C.F. Bricka.
- Illustreret Tidende. 1893 nr. 51.
- Militært Tidsskrift. 1893. s. 531-39
- Div. bøger om stempler af: Kirsten Ehlers Lorentzen, Jan Bendix og Svend Arnholtz.

Velkommen til vor verden af samlerglæde

WWW.JF-STAMPS.DK

KIM FAURSCHOU +45 40 89 23 80 KIM@JF-STAMPS.DK

Til personhistorisk frimærkesamling søges breve og brevkort til/fra sømands- og immigrantpræsten (Rev.) R(asmus) Andersen (1848-1930) R.D. - Født i Vedelshave i Asperup Sogn. Fremtrædende præst i USA i mere end 50 år i hhv. Waupaca WIS og Brooklyn N.Y. Herudover kendes breve fra mange steder i både Danmark og USA bl.a. Nørre Aaby, Odense, Ryslinge, København, Marshall WIS. Hvis du evt. ikke vil sælge, vil jeg gerne modtage kopi/scan til registrering. Send tilbud til: henrymadsen@live.dk

FRANK BANKE

PHILATELISTS

**Dansk Vestindien,
Danmark,
Grønland, Færøerne
Slesvig, Island**

Webbutik
www.fbanke.com

Tilmelding nyhedsbrev

fbanke@pandora.be

**DET GAMLE POSTKONTOR
ØSTERGADE 37 HOLSTEBRO**

Det gamle Postkontor er åben for salg og ekspedition af frimærker og brevforsendelser hver lørdag kl. 10.00 - 12.00
Derudover er der åben kl. 15.00 - 17.00 den dag, der udkommer nye Danske frimærker

**Man kan se mere på
WWW.detgamlepostkontor.dk**

DVI Samleren

Del 5 fortsat

Af Flemming Petersen

Fortsættelse fra frimærkesamleren 2020-1...

Perioden fra 1865-74

Den første del af perioden præges af Danmarks forventninger om USA's køb af DVI. Danmark havde købt øen St. Croix af Frankrig i 1733, der nu gjorde krav på forkøbsret ved et evt. videresalg.

1865. I januar fremsætter USA's udenrigsminister Seward et ønske om at købe De Dansk Vestindiske Øer.

Ill. nr. 72. Postkort med motiv af den kongelige Postvogn, St. Croix, der blev indsat i 1873. Vognen afløste en rytter til hest, og der blev nu medtaget pakker op til 4 pund. Udgiver Lightbourn's St. Croix serie kort nr. 30, den største udgiver af postkort fra DVI. Postvognen har været omtalt tidligere, men hører postudviklingsmæssigt til i denne periode.

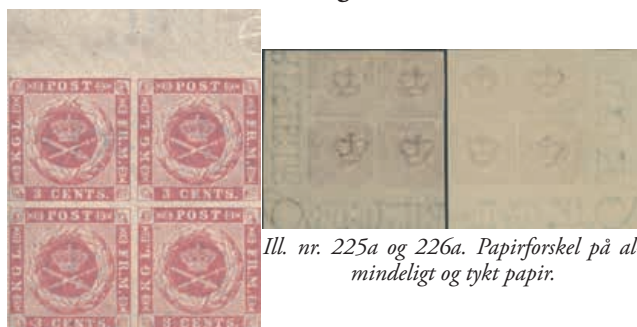
Ill. nr. 224. Brev fra San Juan på Puerto Rico til New York. 10 centavos lokalporto er annulleret med et 6 tal. Efter ankomst på DVI postkontoret er transitporto 3 cents 1866 udgave påsat og annulleret. 10 cent USA porto er påsat, og annulleret på skibet med amerikansk skibspoststempel den 21. april 1868.

1866. I maj måned udgives et nyt oplag af 3 cents frimærket, nu i en lidt lysere farve, og med ændret bølgelinjebundtryk. Bølgelinjerne stiger nu mod højre mod tidligere venstre

på 1856 udgaven, og adskilles i to trykplader hvor spidserne i bølgelinjerne peger opad eller nedad. Mærkerne trykkes i dobbeltark a 2x100 stk., og benævnes plade 1 og 2.

Undertrykket fremtræder med varierende tydelighed, og papiret fra almindeligt til kartonagtigt.

Frimærkerne leveres som utakkede. Mærkerne kendes udført med to forskellige private firmatakninger, og handles på markedet i helark, større enheder samt en del fireblokke. Der er foretaget pladning af frimærkerne i arkene der indeholder en del varianter. **Ill. nr. 225, 226 og 227.**

Ill. nr. 225a og 226a. Papirforskel på almindeligt og tykt papir.

Ill. nr. 225. 3 cents 1866 udgave i fireblok fra øvre rand. Trykpladerne var de samme der blev benyttet til 1856 udgaven. Bundtrykket er nu ændret og stiger mod højre, og ses her hvor "spidsen" i buerne peger nedad.

Ill. nr. 226. 3 cents hjørne marginalblok fra 1866 udgave med bundtryk stigende mod højre hvor "spidsen" på bølgelinjerne peger opad. Mærke nr. 9 med brud "kl. 11", i hjørne rammelinje over posthorn.

Ill. nr. 227. 3 cents 1866 udgave med privat gennemstik 4 1/2.

1866-67. Kolonialrådet og en folkeafstemning på øerne støtter et ønske om salg af DVI til USA. **Ill. nr. 228, 229, 230 og 231.**

1866-67. USA tilbyder \$5 mill. for øerne, hvilket bliver afslået fra dansk side. Ved efterfølgende forhandling aftales en pris på \$7,5 mill. men kun for øerne St. Thomas og St. Jan.

Aftalen godkendes i Danmark og underskrives af Christian IX. Den amerikanske senator Summer, formand for Komiteen for Udenlandske Relationer, fik først sendt sagen til Senatets godkendelse i 1868. Den positive stemning i USA for køb af DVI,

Ill. nr. 228. Til salg: Palme allé på St. Croix.

Ill. nr. 229. Til salg: Naturområdet St. Jan.

Ill. nr. 230. Til salg: St. Thomas med Caribiens bedste naturhavn, handel med sukker, bomuld og rom mv.

havde i mellemtiden ændret sig, og det endte med et nej til aftalen.

1867. 29. oktober rammer en kraftig orkan DVI og forårsager katastrofale ødelæggelser. Fire af Royal Mails skibe, 62 sejlskibe og 12 dampskibe samt en del bygninger på land

Ill. nr. 231. Til salg: Et lille paradis for fiskeri.

bliver ødelagt. Skibet "Robert Todd" der sejlede på ruten St. Thomas-Venezuela gik også tabt. **Ill. nr. 232 og 233.**

1867. Byggeriet af et nye Guvernementshus i St. Thomas påbegyndes.

Ill. nr. 232. Postkort visende ødelæggelser efter en voldsom orkan.

Ill. nr. 233. Postkort visende ødelæggelser på havne anlægget efter en voldsom orkan.

1868. 12. april. Brev sendt fra San Juan på Porto Rico, via postvæsenet på St. Thomas. Brevet er frankeret til viderebefordring med 3 cents DVI frimærke samt 10 cents amerikansk frimærke.

DVI havde i kraft af sin centrale placering i lokalområdet, opnået den særstilling, at kunne opkræve porto for viderebefordring af internationale breve. Brevet er annulleret St. Thomas den 14. april og efterfølgende 21. april i USA. Tidl. **Ill. nr. 224.**

1868. 27. juni. Brev fra Frederiksted til København. Brevet er frankeret med lokaltakst 3 cents til St. Thomas og viderebefordret med Royal Mails dampskib DANUBE til England, og 3 dage efter ankomststemplet i København. Ill. nr. 234.

Ill. nr. 234. Brev Frederiksted-England-Danmark frankeret med 3 cents 1866 udgaven som lokaltakst. Brevet er sendt lokalt til St. Thomas takst 3 cents og befordret af det engelske postvæsen med transitstempel Plymouth 16. juli i London 17. juli og ankomststemplet København 20. juli. Takst 1 sh 3 d med tillæg 2 d for ubetalt brev. Opkrævning hos modtager i København 63 sk.

1871. I april bliver St. Thomas hovedstad på øerne, og administration og guvernør flytter fra Christiansted til St. Thomas. Ill. nr. 235 og 236.

Ill. nr. 235. Postkort visende "bakken" med det nye administrationsbygningen i St. Thomas.

Ill. nr. 236. Postkort visende administrationsbygningen fra siden.

1871. Telegrafan der var etableret i Danmark i 1852, kom nu til St. Thomas. Dette var et stort aktiv for handelsskibene, der

nu kunne melde skibets ankomst og modtage nye ordrer mv. Ill. nr. 237, 238 og 239.

Ill. nr. 237. Postkort visende "West India & Panama Telegraph C." Kontor i St. Thomas.

Ill. nr. 238. Del af postkort visende indgangsparti med Telegraph skiltet over.

Ill. nr. 239. Postkort visende den franske kabelstation.

1871. juni. "OM nr. 15 og 21". Omtaler nye forsendelsesmuligheder med de tyske ruteskibe der sejler mellem Hamburg (H.A.P.A.G) eller Bremen (N.D.L.) til Vestindien.

Forsendelser skal forudbetales.

Første afgang med NDL fra Bremen med anløb St. Thomas var den 27. september. Rute Southampton-St. Thomas-Colon-Savanna-Puerto Cabello-La Guaira. N.D.L. blev hurtigt overhalet af konkurrenternes stadig større og hurtigere skibe, og sidste tur fra Bremen blev 6. april 1874 og retur fra St. Thomas den 2. maj 1874.

1871. November. "OM nr. 38-6." omtaler direkte udveksling af pakkepost mellem Danmark og DVI, og benyttelse af dirigeringspåtegninger via Bremen eller Hamburg.

1872. I tiden før oprettelsen af en postunion, foregik postale aftaler mellem landene som to parts aftaler, men med stigende krav og postmængder kom tidligere praksis under pres. De enkelte landes postvæsen havde monopol på al intern postbefordring, dette gjaldt alle breve der krydsede landets grænser eller et skib der blot anløb en havn.

Det danske postvæsen indgik nogle postale topartsaftaler, omkring posten til og fra DVI. Dette sikrede at breve til Danmark kunne sendes billigere, og ikke mindst ved brug af DVI frimærker. Der blev derfor brug for nye frimærker.

De enkelte lande forsøgte naturligvis at få så stor en del af indtægterne som muligt. Det engelske postvæsen var den foretrukne partner når der skulle sendes post sikkert og hurtigt mellem DVI og Europa. "The British General Post Office" GPO der var repræsenteret af Royal Mails skibe i Vestindien området, indgik nu også en aftale med rederiet Norddeutsche Lloyd (NDL), og sikrede sig dermed sine kunder flere postafgange på ruten.

NDL skulle på både ud og hjemturen anløbe engelske havne, GPO opnåede klare fordele, men måtte acceptere at NDL også transporterende andre landes post. Transport af post i lukkede postsække blev derfor fritaget for engelsk transitporto, med det resultat at der er skabes posthistorie og lavere takster.

Ill. nr. 241.

Ill. nr. 241. Postkort fra den store havn i Bremen, der var hjemhavn for N.D.L.

1872. I april måned ankommer det nye 3 cents frimærke til DVI fra Danmark. Mærkerne er linjetakket 12 ½ med bundtryk stigende th. som 1866 udgaven. Frimærket fik en kort gyldigheds periode med ophør den 31-1-1874. **Ill. nr. 242, 243 og 244.**

1872. 27. maj. Forudbetalt 1. vægtklasse brev fra St. Thomas-London-Danmark. Taksten 1sh 3d. **Ill. nr. 245.**

1872. 24. juli. OM nr. 20. Beskrivelse af den danske postudveksling med DVI via postruterne med de tyske dampskibe Bremen-DVI-Bremen eller Hamborg-DVI. Takst 12 Sk. pr.

Ill. nr. 242. Fireblok 3 cents 1872 udgave med bundtryk stigende bølge-linje th. Meget smalle mellemrum mellem mærkerne i arket vanskeliggør takning af disse ark, og perfekt centrerede mærker er svære at finde.

Ill. nr. 243. 3 cents 1872 udgave med mangelfuld takning?

Ill. nr. 244. 3 cents 1872 udgave annulleret med 5 rings stempel med punkt.

Ill. nr. 245. Forudbetalt (PD) 1. Vægtklasse brev fra St. Thomas til København. Brevet er befordret af det engelske postvæsen via London. Portotakst 1 S 3d og mærkerne er annulleret 27. maj 1872 med C 51 kombineret stempel med kodebogstav A. Dirigeringspåtegning "pr. R. M. Steamer". Der kendes kun et mindre antal breve fra DVI til Danmark fra denne periode.

15 gram og ufrankeret brev 15 Sk. Breve (max 250 gram) afgår fra Korsør via Kiel den 4. og 21. i hver måned. Fra DVI til Bremen afgang den 25. hver måned. Samme takst via England var 55 Sk.

1872. 9. august. En meddelelse fra regeringens sekretariats kontor, omtaler etableringen af en ny postrute fra St. Thomas med afgang den 25. hver måned til Bremen. Der medtages breve og tryksager til Danmark, Tyskland, Østrig og Ungarn. Taksten for breve vil være 7 cents pr. 15 gram og tryksager 3 cents pr. 40 gram. Der modtages også post til Sverige og Norge hvor tilsvarende takster er 11 cents for breve og 5 cents for tryksager.

Der betales 3 cents lokalporto fra St. Croix til St. Thomas, og 7 cents portoen forudbetales og frankering vil ske med tyske Frimærker.

1872. 8. september nævnes i annonce fra St. Croix, at skibet "Bremen" afsejler den 25. hver md. samt at taksten for et brev til Danmark og Tyskland er 7 cents. Med det tyske postvæsens mellemkomst er det nu muligt, at sende forudbetalte breve til en lang række lande der besejles af tyske skibe i det Vestindiske område.

1872. 22. oktober. Regerings sekretariats kontor udsender en rettelse til meddelelsen fra 9. august og oplyser: Der kan ikke, som tidligere meddelt frankeres med tyske frimærker, og lokalportotaksten fra St. Croix til St. Thomas er indeholdt i 7 cents taksten. Det nødvendige supplement af frimærkeværdier (4 cents) vil blive fremstillet hurtigst muligt.

Rettelser sker på baggrund af en ny topartsaftale mellem det danske og tyske postvæsen, der muliggør brug af DVI frimærker på udlandspost. Prisen for aftalen er, at det tyske postvæsen opnår nogle økonomiske fordele i St. Thomas havn.

1873. 13. januar. Mandag bliver der indsat en postvogn mellem Christiansted via Kingshill til Frederiksted, hvor posten tidligere blev befordret på hesteryg. Der kan nu sendes pakker på op til 4 pund, i det omfang pladsen tillader. **Ill. nr. 72.** Postkort med postvognen er også vist i tidligere artikel.

1873. 14. januar. Brev fra St. Thomas via det engelske postkontor, transitstemplet i London og videresendt til Paris 29. januar. Forudbetalt for 2. vægtklasse 1sh og 2 d betalt helt frem til modtager ved på stempling PD (paid to destination). **Ill. nr. 246.**

Ill. nr. 246. Forudbetalt "PD" 2. vægtklasse brev fra St. Thomas til Paris. Befordret med det engelske postvæsen via London. Takst 1 S 2 d. (benyttelse af 2x6d og 2 d.).

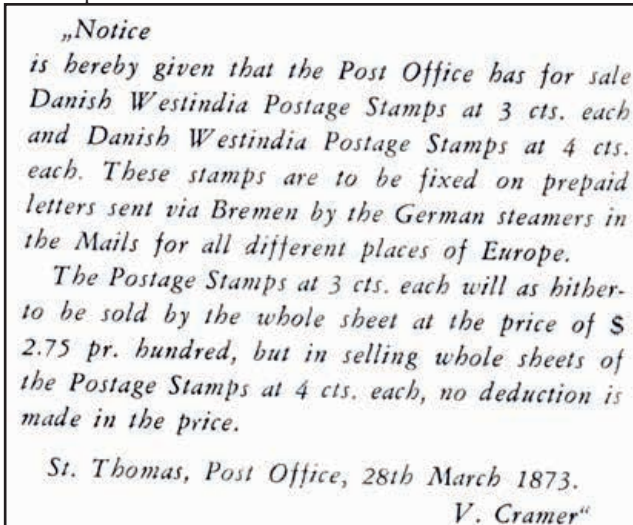
1873. Ruten Korsør-Kiel-Hamburg-Håvre åbnes for dansk post til DVI, skibe afgår d. 28. i hver md.

1873. Ny rute, for lukket direkte dansk post, via Korsør-Kiel-Bremen med afgang den 21. i hver anden måned. (oktober... december...)

Første DVI udlandspost fre- gjort med egne frimærker

1873. 28. marts. Meddelelse fra St. Thomas postkontor. De nye (takkede) 3 og 4 cents frimærker kan nu købes på posthusene. Der ydes en rabat ved køb af helark med 3 cents frimærket

på 8,3 %, men ingen rabat på 4 cents frimærket. Frimærkerne skal benyttes til forudbetalte "PD" breve, der sendes i lukkede postsække med tyske skibe via Bremen til hele Europa. **Ill. nr. 247.** DVI's postvæsen kan nu bruge egne frimærker på post til Europa.

Ill. nr. 247. Notice fra St. Thomas Postkontor, der oplyser at de har 3 og 4 cents frimærker til salg. Frimærkerne benyttes på forudbetalte breve sendt med tyske ruteskibe til Bremen beregnet til hele Europa.

Andre lokale aktører spørger til denne noget usædvanlige aftale, og får oplyst, at det danske vestindiske postvæsen ikke kender den indgåede aftale, da udenrigsanliggender forfatningsmæssigt varetages fra Danmark. Det danske postvæsens topartsaftale med det tyske postvæsen, sikrer at postsække med forudbetalte breve til Danmark, Norge og Sverige modtages i Korsør, uden betaling af engelsk og tysk transitporto. Det tyske postvæsen indgår topartsaftaler for DVI post med de øvrige europæiske lande. For Frankrig er aftalt 4 cents men 1. vægtklasse er ikke som på DVI 15 gram, men kun 10 gram.

1873. 28. marts. 3 cents frimærket var allerede modtaget fra Danmark i april 1872, og trykt med samme klichéer som tidligere. Klichéerne til 4 cents frimærket er ny fremstillede, og mærkerne trykt i enkel ark a 100 frimærker, linjetakket 12 ½ og uden bundtryk. Frimærkerne kendes i utakkede og med omvendt vandmærke, og kun med få varianter. Det benyttede papir er fra almindeligt til kartonagtigt. Brugsperioden blev kort da gyldigheden ophørte 31. januar 1874. Frimærker kan ombyttes til de nye frimærker indtil 1. marts 1874. **Ill. nr. 248, 249 og 250.**

Ill. nr. 248. 4 cents i nedre marginalblok med arkerand. Mærkerne er pænt centrerede, og med variant i mærke nr. 88, plet foran "P" i post.

Ill. nr. 249. 4 cents frimærke med omvendt vandmærke. Annuleret med DVI fireringsstempel.

Ill. nr. 250. 8 blok 4 cents frimærke annuleret med det såkaldte sektorstempel, hvor et "lagkagestykke" er skåret ud af det runde femringsstempel med punkt. 8 blokken er største kendte stemplede enhed og næststørste enhed er et parstykke. Blokken har tidligere været omtalt i litteraturen, bl.a. i artikel af Roger G. Schnell i NFT artikel fra 2001/3. Her var vurderingen at denne enhed sandsynligvis er fremkommet ved udligning af porto med det engelske postvæsen, da der ingen takster var for disse høje frankeringer? Henrik fra AZ Frimærke Auktioner har oplyst, at 8 blokken skulle stamme fra et brev indkøbt i Schweiz af en svensk frimærkehandler. Et defekt mærke skulle være fjernet fra 8 blokken, og brevet har således været frankeret med minimum 36 cents. Selv for almindelige breve, er der flere takster fra DVI via Bremen der er over 36 cents. Taksten for et standardbrev over 30 gram til Frankrig er således 37 cents.

1873. 14. april. Forudbetalt brev "PP" fra Mexico med 10 centavos overtrykt "Tampico", sendt via St. Thomas til Elgoibar i Frankrig. (brevforside) Ill. nr. 251.

Ill. nr. 251. Forudbetalt brev fra Mexico via St. Thomas til Frankrig. Transitstempellet på det franske konsulat i St. Thomas med ottekantet stempel og frankeret med 40 centimes frimærke.

1873. 25. april. 4+3 cents brev fra Christiansted til Kolding er tidligste kendte anvendelse af 4 cents frimærket. (tilhører Postmuseet)

Ill. nr. 252. Postkort visende "Hamburg Amerika Line's" kontor i St. Thomas.

1873. 6. juni. Brev afsendt fra det franske postkontor i St. Thomas til Cuba. Caribisk takst 60 centimes og brevet er sendt med skibet Panama. Pæstemplemet NA1 (North Amerika). Tidligere Ill. nr. 219.

I 1873. Rederiet HAPAG flytter sit hovedkontor fra Trinidad til St. Thomas, og indgår en befordringsaftale, der medfører betydelige lavere posttakster. Ill. nr. 252.

1873 N.D.L. besejler postruten Bremen-Southampton el. Cherbourg (Frankrig) -St. Thomas.

1873. N.D.L. etablerer i samarbejde med det engelske postvæsen en rute St. Thomas-Puerto Rico-Haiti.

1873. 14. juli. Ufrankeret brev sendt fra St. Thomas via London med Royal Mails dampskib Elbe, og videre via Frankrig til Italien. Ill. nr. 253.

Ill. nr. 253. Ubetalt brev i første vægtklasse fra St. Thomas med Royal Mail dampskib via London, transit i postsæk igennem Frankrig til Italien. Modtager betaler 1 lire og 70 centesimi svarende til 17 decimi.

1873. 18. juli. Meddelelse at N.D.L. nu tilbyder at bringe breve fra St. Thomas til England og Irland. Brevene afleveres i Southampton som ufrankerede skibsbreve, men der afregnes DVI lokalporto tillæg 4 cents pr. ½ ounce.

1873. 27. august. Forudbetalt 1. vægtklasse brev (15 g) St. Thomas-Bremen-Frankrig, med forventet ankomst i Bremen den 10. i hver måned. Takst 11 cents (3+4+4) for brev 1. vægtklasse max 10 gram til Frankrig. Transitstempellet i Frankrig "ALLEMAGNE PAQ 13. sept. 1873". Frimærkerne er annulleret med St. Thomas sektor stempel der er registreret benyttet fra 1873 til 1878. Modtageradresse er desværre klippet ud, men ændrer ikke ved at dette er et i særklasse unikt brev.

Ill. nr. 254. Forudbetalt ("PD") 1. vægtklasse brev (15 g.) frankeret med 11 cents der er taksten via Bremen til Frankrig. En postkonvention mellem det danske- og det tyske postvæsen havde åbnet for denne mulighed. Brevet er afsendt fra St. Thomas, hvor mærkerne er annulleret med sektor stemplet og sidestemplet St. Thomas (smalt 0) 27.8.1873. Eneste kendte brev med parstykke 4 cents, og næststørste kendte stemplede enhed.

Del af rødkridt påtegning på brevetts forside, kan indikere at brevet har vejlet over 10 gram? **Ill. nr. 254.**

1873. 27. august. Brev fra Puerto Rico til Dresden (Tyskland) frankeret med 7 cents (3+4 cents)

1873. En afhandling om "Transitportoens og den internationale portos afskaffelse og afløsning". Denne afhandling er udført af ekspeditionssekretær Joseph Michaelsen i Generaldirektoratet for Postvæsenet. Afhandlingen blev udgivet på fransk i 1868 og tilsendt de fremmede regeringer af det danske udenrigsministerium. Afhandlingen indgik som et bidrag til beslutningerne på postkongressen i Bern, der førte til dannelsen af "Den almindelige postforening" i 1874 med en traktat og et Expeditons-Reglement, der fik virkning fra den 9. oktober 1874.

De enkelte landes forsvar af egne postmonopoler, gældende for al post, inkl. transitpost, ved mindste berøring af de enkelte landenes grænser, var nu udfordret af undtagelser. De centralt placerede lande, udnyttede deres beliggenhed og muligheder til at indgå forretningsmæssige nødvendige topartsaftaler, med det formål at fremme egen økonomi. Denne udvikling stillede store krav til overskuelige taksttabeller, og store regnskabsafdelinger der kunne registrere post og afregne alle transittaksterne i de enkelte landes valutaer.

Formålet med at drive et postvæsen måtte have en højere formål end blot at generere overskud. Omkostningerne kunne minimeres, og lavere takster og service ville øge brevmængden. I næste artikel etableres "Den almindelige postforening" i 1874, med deltagelse af et begrænset antal lande. Postforeningen blev udvidet i 1877, og var grundlaget for dannelsen af Verdenspostforeningen (UPU) i 1879.

Illustration nr. 245 er lånt af Tony Gade og nr. 254 af Klaus Bonde Larsen. (vil kunne ses på Nordia udstillingen til december).

Fortsættes...

Auktionskatalog nr. 117

tilsendes gratis.
(Meget klassisk materiale)

H.J.Rasch

Svendborgvej 106 C

5600 Faaborg

Tlf. 62614400

Mobil 29400541

Mail: hjrasch@hjrasch.dk

FRANK BANKE

PHILATELISTS

**Dansk Vestindien,
Danmark,
Grønland, Færøerne
Slesvig, Island**

Webbutik
www.fbanke.com

Tilmelding nyhedsbrev
fbanke@pandora.be

BILLIGE TILBUD

Danske stjernestempler
Stjerne 1 – 2, udslebne. Breve
og enkeltmærker.
Island klassisk stemplet
Udgaver 1875 – 1930 inkl. tjene-
ste mærker.
Danmark stemplede skillings ud-
gaver mv.
1851 – 1871 + 1875-1929 inkl.
tjeneste-porto mv.
Samlinger udstykses
Stor rabat på katalog priser
Stort udvalg i restsamlinger
Europa og Oversø

Ileta–Steen Rosling

Kontor: Lyngvej 125 3450 Allerød
Tlf. 48172844. Giro: 6065643

Postordresalg besøg efter aftale.

Samleren

Specialbutik med Europas
største udvalg af samlertilbehør

Samleren
Rosenørns Allé 42
1970 Frederiksberg C
Tlf. 35 36 82 42
E-mail: samleren@album.dk
www.album.dk

KABE

schaubek

Leuchtturm

LINDNER
Das Original

MICHEL

SCOTT

Roskilde Mønt- & Frimærkehandel ApS

Se vores webshop på:

www.roskildeonline.com

Algade 28 • 4000 Roskilde • Tlf. 4636 7419
roskildefrimont@hotmail.com

ny forbedret netbutik

www.kimfrim.dk

Gode søgefunktioner

bla.

over 700 Motiver,

emner,

personer

FRIMARKS-NETTO

www.frimarksnetto.se

www.safealbum.dk

Butik i Helsingborgs centrum, 2 min. fra Scandlines færger.
Bruksgatan 30, SE-252 23 Helsingborg.
Tlf. (+46) 42 14 49 82
E-mail: info@frimarksnetto.se

www.stamps.dk

1000-vis af breve/postkort
til faste priser, samt 2 ugentlige
online-auktioner.

Posthistorie- og hjemstavns-
samlinger søges.

Ring og få et uforpligtende tilbud.

Fyns Frimærke Service

v/Bjarne Heck. Tlf. 62 63 24 24
E-mail: stamps@stamps.dk

Norske frimerker

posten.no/frimerkebutikken

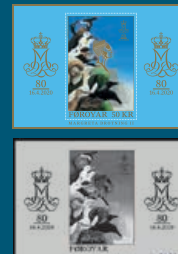
Færøske frimærker

Nye udgivelser

Ludwig van Beethoven 250 ár

Multikunstneren Heiðrik á Heygum har illustreret miniarket af Ludwig van Beethoven på dennes 250 årsdag. Heiðrik har iført den store komponist færøsk nationaldragt, placeret ham i bjertagende færøske landskaber og omgivet ham med færøsk dyre- og planteliv.

Sovenirmappe: Dronning Margrethe II 80 år

I forbindelse med H. M. Dronning Margrethes 80 års fødselsdag, har Posta produceret en smuk og elegant souvenirmappe. Mappen indeholder miniarket, der udkom den 16. april 2020, et sorttryk og en førstedagskuvert.

Bestil nemt og bekvemt på www.stamps.fo

Posta Færøerne – et af de mindste postvæsenere i verden, men kendt for sine unikke, flotte og kreative frimærker, som har opnået anerkendelse i hele verden.

Posta Stamps, Óðinshædd 2
FO-100 Tórshavn, Færøerne

Tel. 00 298 346200
stamps@posta.fo

Posta
FAROE ISLANDS

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Det 'tabte' Tyskland

Posen - Westpreussen

Af Ole Riis

Som en fortsættelse af min rejse gennem det "tabte" Tyskland øst for den nuværende Oder-Neisse-linje vil jeg her give et indblik i de 2 provinser Posen og Westpreussen. Jeg vil vise dem som et hele, idet de efter 1. verdenskrig blev en del af en udvikling, der var forårsaget af bestemmelserne ved Versailles fredskonferencen, der skulle ordne forholdene i Europa efter krigen.

Men inden det kom så vidt, var de 2 provinser i det preussiske og senere det kejserlige rige (Fig. 1).

III. 1

Vestpreussen

III. 2

Hovedbyen i provinsen Vestpreussen (Fig. 2) var den gamle hansestad Danzig (Fig. 3), der med sin beskyttede placering i Danziger Bucht og ved udmundingen af floden Weichsel var en vigtig havneby i det tyske kejserrige. I dag polsk med navnet Gdansk.

III. 3

Det er derfor naturligt, at Krantor er vartegnet for byen (Fig. 4 og 5). Det ligger ved havnen og er dels et pakhuis dels en byport med adgang til byen fra havnen. Det er genopbygget, efter at det blev ødelagt under 2. verdenskrig.

Provinsens folkevalgte landdag (parlament) havde også sit sæde i Danzig.

III. 4

III. 5

Den sydligste by var Thorn (i dag Torun), som var en stor militær- og garnisonsby. Søger man på nettet, kan man finde frem til, at en del sønderjyder har aftjent en del af deres vær-

nepligt i Thorn, dengang Sønderjylland var tysk under betegnelsen Nordslesvig. Jeg er således i besiddelse af et postkort, som min farmors bror Jes har afsendt fra Thorn i 1911. Det kan være lidt svært at se, men kortet er stemplet den 20.8.11 (Fig. 6 og 7).

Ill. 6

Ill. 7

I løbet af deres værnepligt blev de udstationeret i Thorn, hvor de havde mulighed for at "lege krig" på et meget stort øvelsesområde i nærheden af byen Graudenz (i dag Grudziadz) (Fig. 8).

Området benyttedes den dag i dag af den polske hær.

Ill. 8

Ill. 9

Ill. 10

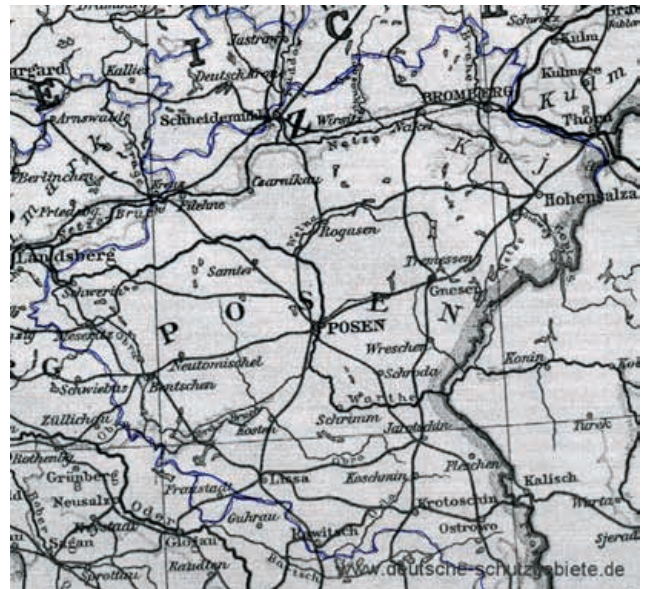
Bevæger man sig nordpå ad kystlinjen fra Danzig, kommer man til byen Putzig (i dag Puck) (Fig. 9). Byen, der lå godt gemt inde i Danziger Bucht (Fig. 10) var forvaltningsby for hele området, bl.a. Hela halvøen med byen Hela og mod syd byen Oxhöft (i dag Oksywie), der var en del af havnebyen Gotenhafen (i dag Gdynia).

Begge de 2 sidste lokaliteter skulle få særlig omtale ved slutningen af 2. verdenskrig, idet halvøen Hela var fyldt med flygtninge fra de tyske østområder, der ventede på skibsløjhed mod vest. Ligeledes evakueredes der mange flygtninge via Gotenhafen. Det var også herfra "Wilhelm Gustloff" sejlede ud på sin sidste rejse den 30. januar 1945 med ca. 9.000 ombord (Fig.11). Den blev torpederet af en russisk ubåd og kun ca. 1200 overlevede.

Ill. 11

Posen

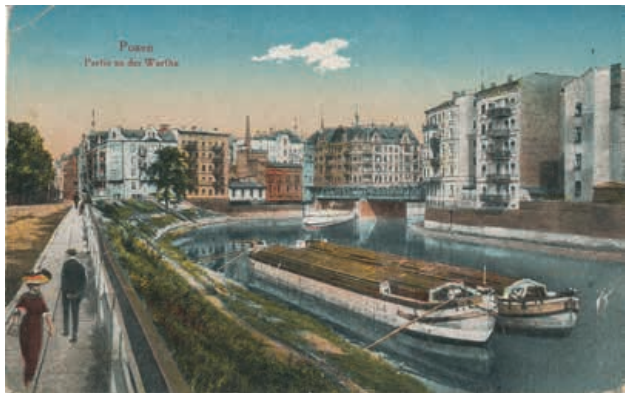
Ill. 12

Provinzen Posen (Fig. 12) blev først en del af Preussen og dermed det tyske kejserrige ved Wiener-kongressen i 1815, der skulle ordne forholdene efter Napoleons-krigene.

Hovedstaden i provinsen var byen Posen (i dag Poznan) (Fig. 13), som lå ved floden Warthe (Fig. 14), der gennemløber provinsen fra øst mod vest.

Ill. 13

Ill. 14

Provensens område var for en stor del tidligere polsk område og ved afslutningen af 1. verdenskrig var der 60% polsktalende i provinsen. I nogle distrikter var andelen langt over de 60, som man kan se i skemaet. (Fig.15)

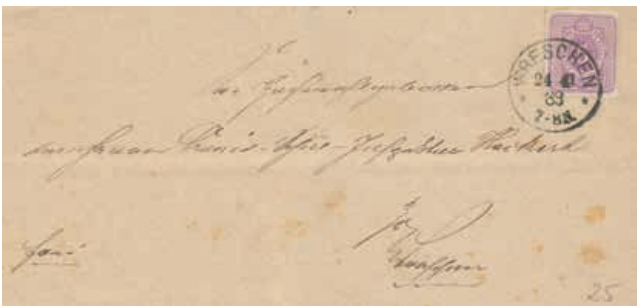
Det tyske kejserrige forsøgte at for tyske provinsen, således som man også forsøgte det med Sønderjylland i tiden 1864 til 1920.

Kreis ("District")	Polish spelling	1905 Pop	Polish	German	Jewish	Origin
City of Bromberg	Bydgoszcz		16%			
Bromberg	Bydgoszcz		38%			
Czarnikau	Czarnków		27%			
Filehne	Wieleń		28%			
Gnesen	Gniezno		67%			
Hohensalza	Inowrocław		64%			
Kolmar	Chodzież		18%			
Mogilno	Mogilno		76%			
Schubin	Szubin		56%			
Strelno	Strzelno		82%			
Wirsitz	Wyrzysk		47%			
Witkowo	Witkowo		83%			
Wongrowitz	Wągrowiec		77%			
Znin	Znin		77%			

Ill. 15

Dette skete i stor grad gennem forvaltningen, men også gennem skolegangen, hvor man påtvang eleverne det tyske sprog. I byen Wreschen (Fig. 16) førte det i 1901 til en skolestrejke, hvor polske skolebørn nægtede at svare lærerne på tysk, på trods af at de blev korporligt afstraffet.

Posen var den eneste tyske provins, hvor flertallet af befolkningen ikke var tysktalende. Mange af byerne havde også polsk- eller slavisk klingende navne som f.eks. Mogilno, Krotoschin, Znin eller som de viste i Fig. 17 og 18, Moschin og Bojanowo.

Ill. 16

Ill. 17

Ill. 18-1

Ill. 18-2

Da man ved fredskonferencen i Versailles efter 1. Verdenskrig skulle nyordne forholdene i Europa, genopstod landet Polen, som ellers havde været en del af det russiske kejserrige siden 1815 under betegnelsen Russisk Polen (Fig.19).

En stor del af provinserne Vestpreussen og Posen blev frtaget Tyskland og blev nu en del af det nye Polen, hvilket den store andel af polsktalende i provinserne kunne begrunde. Vestpreussen blev hovedsagelig inddraget, fordi Polen oppe ved Danzig skulle have en adgang til Østersøen. Derved blev Danzig en fristad under administration af Folkeforbundet, en forløber for FN med hovedsæde i Geneve i Schweiz (Fig.20). Den smalle stribe land, som gav Polen adgang til Østersøen blev kaldt "Den polske korridor" (Fig.21).

På grund af denne korridor blev provinsen Østpreussen afskåret fra den øvrige del af Det Tyske Rige, der nu efter 1. Verdenskrig var blevet til Weimar-republikken. Togstemplerne i Fig. 22 og

Ill. 19

Ill. 20

Ill. 21

23 kan tjene som illustration af, hvad følgerne var. Berent-Hohenstein (Fig.22) var byer i Vestpreussen, mens Dirschau-Eydtkuhnen (Fig.23) var byer i henholdsvis Vestpreussen og Østpreussen. Togtrafikken mellem disse lokaliteter forsvandt og bevirkede, at det vestlige Tyskland fik særdeles svært ved at få forsyninger af især fødevarer fra Østpreussen, som dengang blev kaldt Tysklands "spisekammer". Svære odds for den nye Weimar-Republik. Hele det vigtige jernbanenet gennem de tidligere provinser (Fig.24) blev afbrudt. Man forsøgte at forhandle med polakkerne om en transitlinje gennem korridoren, men det lykkedes aldrig.

For at vedligeholde forsyningen af fødevarer og i det hele taget bevare forbindelsen til det vigtige Østpreussen oprettede man et rederi, kaldet "Seedienst Ostpreussen". Dampskibet

"Tannenberg" på det røde 12+6 frimærke (Fig. 25) var en del af denne flåde af forsyningskibe.

Ill. 22

Ill. 23

Ill. 24

Blev der så noget tilbage af de 2 provinser, som stadig tilhørte det slagte Tyskland ? Ja det gjorde der faktisk.

Ill. 25

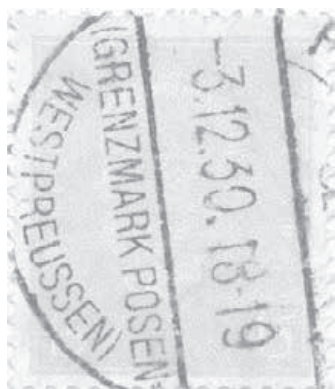
Grenzmark Posen-Westpreussen

Det røde 15-pfennig mærke med Hindenburg eller rettere stemplet (Fig.26 og 27) var det, der i det hele taget bragte mig på sporet af historien om de 2 provinser. Et stempel lydende "Grenzmark Posen-Westpreussen", hvad er det ?

Det viste sig at være resterne af de 2 provinser, som nu var blevet til nogle smalle landstriber, grænsende op til det genopstandne Polen (Fig.28 – mørkeblåt område). "Grenzmark" bestod kun i 16-17 år fra 1922 til 1939, så man skal være heldig for at finde mærker stemplet med områdebetegnelsen. Da Hitler invaderede Polen i 1939, blev de 2 tidligere provinser omdannet til henholdsvis "Reichsgau Danzig-Westpreussen" og "Reichsgau Wartheland" og var nu igen tyske for en kort stund.

Ill. 26

Ill. 27

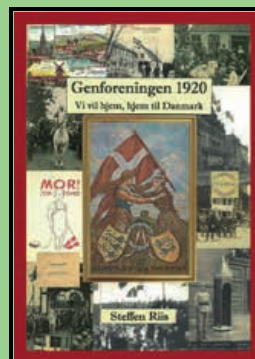
Ill. 28

En rigtig frimærkebutik

Stort udvalg af enkeltmærker sæt og miniark fra Europa og mange oversøiske lande. Opdaterer flere gange ugentligt. Besøg butikken eller bestil online. Hjemmeside: www.nellefrim.dk Butik: Johnstrups Allé 1 1923 Frederiksberg. Åbningstider 10:30 - 17. Lørdag 10-13 (1. i måneden) Mandag lukket. Tlf. 35375300. Mail: nellefrim.dk

I anledning af 100-året for folkeafstemningen i
Sønderjylland

udgives mandag den 10. februar 2020
et bogværk i to bind om
Genforeningen 1920

Udgivelsen finder sted ved en højtidelighed på
Genforenings- og Grænsemuseet

Forfatter Steffen Riis

Bøgerne to bind koster kr. 499,00 + fragt kr. 60,00
590 sider og 950 billeder, heraf 400 postkort

Bestillinger til: forfatteren

steffenriis@privat.dk / mobil 2386 0624

Stort udvalg

i gamle frimærker, breve, postkort, samlinger, dubletlagre, kartoteker og rodepartier.

Alt prismærket og salgsklart.

Åbningstider: dagligt 12:00 - 17:00, torsdag lukket. Lørdag 10:00 - 14:00

Velkommen til!

Hele dødsboer og restboer købes, afhentes og betales omgående.

Østerbro Frimærkehandel

Store Kongensgade 116

1264 København K

Tlf. 35 38 42 42 / 39 63 66 00

E-mail: oesterfrim@mail.dk

LANDESAMLINGER

udstykkes og sælges billigt.

258 lande.

Ca. 41.000 forskellige udgaver. Fra Aden til ØvreVolta.

Kun SEK 3 pr. Michel-€.

Desuden 5-15 pct. rabat ved større køb.

Forlang lister over de lande du er interesseret i.

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

MOTIVER

Arkæologi, berømte personer, biler, blomster, boksning, cykler, dyr, skibe, fisk, sommerfugle, flyvemaskiner, folkedragter, Frimærker på Frimærker samt FN-UPU, fugle, hunde, jul, tog, landkort, katte, kunst, ligemidler, musik, mønter, Nobel, olympiade, religion, krybdyr, ridesport, rumfart, Røde Kors, spejder, sejlsport, svømning, muslinger, sport, teater, uniformer, heraldik o.m.m.

100 forskellige motivgrupper. 41.000 forskellige udgaver. Forlang lister.

Billigt! Kun SEK 3 pr. Michel-€.

Desuden 5-15 pct. rabat ved større køb.

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

Odder Frimærkehandel

Jørn Jensen - Odder

KØB OG SALG AF FRIMÆRKER

Se vores nye webshop jjo.dk
Opdateres dagligt.

Haydnsvej 2, 4. sal DK - 2450 København SV

Tlf (+45) 36160084 - auktion@vf-auktion.dk

Auktion - så er det os!

Takket være vort enorme kundegrundlag så har de sidste auktioner givet os rekordpriser for bl.a. mønter, sedler og gode filatelistiske objekter.

Kontakt os for gratis værdivurdering.

SKANFIL
Danmarkas

www.skanfil.dk Skanfil Århus: 41 99 02 99 / arhus@skanfil.no //

Skanfil Fredensborg: 46 56 38 57 / niels@skanfil.no

UDSTILLINGER - MESSER ARRANGEMENTER

Udstillinger / Messer

17. oktober – 18. oktober 2020.

KPK klubudstilling i DGI Byen.

14. november – 15. november 2020.

Frimærke, Brev & Postkort Messe 2020 i Valby Hallen.

21. november – 22. november 2020.

Nyborg 2020, National Exhibition i Nyborg.

4. december – 6. december 2020.

Nordia 2020 i Malmø, Sverige.

13. november – 14. november 2021.

Frimærke, Brev & Postkort Messe 2021 i Valby Hallen

HUSK at checke udstillingernes hjemmeside vedr. ændringer i programmet.

Holte

Jeg søger at købe og eller bytte alle mærker og breve stemplet i Holte fra Stjernestempler til brotype. Postkost har ingen interesse medmindre de er meget pænt stemplet. Jeg kan kontaktes på gotttrup@gmail.com eller på Facebook.

På forhånd tak

Søges-købes/byttes

Grønlandske helark

- 1 øre marginal nr. 655 lige arknummer
- 5 øre marginal nummer 700 nr. 2 med lige arknummer
- 1 øre marginal nr. 1292 ulige arknummer
- 1 øre marginal nummer 1351 lige og ulige arknummer
- 2 kr. marginalnummer 2036 lige arknummer

Kontakt Flemming Petersen
fp@fpstamps.dk / 44443412

Nyt fra Bestyrelsen

Indkaldelse til Generalforsamling i FFF.

Mandag d. 5. oktober 2020, kl. 19:30 i foreningens lokaler, VOC, Gl. Jernbanevej 25, 3.sal 2500 Valby.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent. (og referent)
2. Valg af stemmetællere.
3. a) Formandens beretning.
b) Dagklubben. Steinar Hansen.
c) Tysklandgruppen. Willy Schwaner.
d) Englandsgruppen. Thomas Gerstrup
e) Øvrige grupper.
f) Byttedage mv. Martin Christiansen.
4. Aflæggelse af regnskab for 2019.
5. Indkomne forslag:
Indenfor vedtægternes rammer foreslås antallet af bestyrelsesmedlemmer reduceret fra 8 til 7.
6. Fastsættelse af kontingent for 2021.
Bestyrelsen foreslår uændret kontingent.
7. Valg til bestyrelsen, på valg er:
Poul Høj – villig til genvalg.
Lars Føg Stockbæk – villig til genvalg.
Preben Jørgensen – ønsker ikke genvalg.
Bestyrelsen foreslår Erik Kristensen
Johnny Speich – ønsker at bakke op om nedsættelse af antal bestyrelsesmedlemmer, og stiller sit mandat til rådighed.
8. Valg af 1 bestyrelsessuppleant.
Steinar Hansen – er villig til genvalg.
9. Valg af to revisorer:
Kaj Kvisgaard – villig til genvalg 1 år.
Jørgen Hansen – Villig til genvalg 2 år.
10. Valg af 1 revisorsuppleant.
Bestyrelsen foreslår Karl Rostvold
11. Eventuelt.

I h.t. vedtægternes §9 d. har kun medlemmer som har betalt kontingent inden udgangen af februar måned tale- og stemmeret på generalforsamlingen.

Klubkonkurrencen 2019/2020:

Klubkonkurrencen "Mit en rammes eksponat" med fremlægning 4. maj 2020 blev desværre ikke afholdt grundet corona krisen. Bestyrelsen har besluttet, at vi sammensmelter sæsonen 2019/2020 med sæsonen 2020/2021. Klubkonkurrencen afholdes til foråret 2021 og med samme emne.

FREDERIKSBERG FRIMÆRKE FORENING

Nyt fra Bestyrelsen

Bestyrelsen har nu fastsat den fremtidige mødestruktur. Vi håber, at vi har ramt klubbens medlemmers behov og ønsker. Nogle medlemmer har endvidere et ønske om specialklubber for DVI, Slesvig Holstein, postkort, Danmark og Sydøst Asien. Hvis der er medlemmer, der ønsker at tage stafetten på et af disse områder, så kontakt Poul Høj.

Planlægningen med Frimærke, Brev & Postkort Messe 2020 i Valby Hallen er i fuld gang og dette vil i høre meget mere om, når den nye sæson starter.

Bestyrelsen byder alle velkommen til en ny og spændende frimærkesæson.

Som det fremgår af programmet fordobles antallet af auktioner i den nye sæson. Flere auktioner kræver flere lots. Få kikket skufferne igennem og få kontaktet Steinar for et salg af det overskydende eller et salg af samlerområder hvor interessen ikke er der mere. Lad os få nogle gode auktioner til vores fælles bedste.

HUSK – følg med på klubbens hjemmeside – www.3fff.dk – her opdateres vores møder m.v..

MØDEPROGRAM

September:

- 07. Bytte, medlemmernes aften – sommerens fund og auktion.
- 14. Møde for specialgrupperne Tyskland, Stålstik og Frankrig. Bytte og samvær for øvrige.
- 21. Bytte, foredrag og auktion. Medlemmernes aften. Medbring noget fra din samling og fortæl om emnet.
- 28. Møde for specialgrupperne England, Nordatlanten og Randstaterne. Bytte og samvær for øvrige.

Oktober:

- 05. Foreningens Generalforsamling og auktion.
- 12. Møde for specialgrupperne Tyskland, Stålstik og Frankrig. Bytte og samvær for øvrige.
- 19. Bytte, foredrag og auktion. Foredrag af Steffen Riis om Genforeningen 1920.
- 26. Møde for specialgrupperne England, Nordatlanten og Randstaterne. Bytte og samvær for øvrige.

November:

- 02. Bytte, foredrag og auktion. Foredrag af Martin Christiansen om Mig og min familie – Dronning Margrethe 80 år.
- 09. Møde for specialgrupperne Tyskland, Stålstik og Frankrig. Bytte og samvær for øvrige.
- 16. Bytte, foredrag og auktion. Foredrag af Holger Vilstrup om Germania udgaven
- 23. Møde for specialgrupperne England, Nordatlanten og Randstaterne. Bytte og samvær for øvrige.
- 30. Bytte, foredrag og auktion. Foredrag af Johnny Speich om Danske Portofrimærker og forsendelser.

December:

- 07. Bytte, foredrag og auktion. Poul Høj finder noget julemateriale frem. Alle er velkomne med indlæg.
- 14. Juleafslutning med julebanko.

Frederiksberg Frimærke Forening (FFF)

Hjemmeside: www.3fff.dk med aktivitetskalender

Mødested: VOC, Gammel Jernbanevej 25, 2500 Valby.

FFF – Klubblad: Frimærkesamleren.

FFF – Aftenklub mødes mandage på 3. sal.

FFF – Dagklub mødes på 2. sal.
Kontakt: Steinar Hansen tlf. 30250142.

FFF – Tyskland gruppen mødes 2. mandag på 1. sal.
Willy Schwaner tlf. 25672823 schwaner.willy@gmail.com

FFF – Stålstik gruppen mødes 2. mandag på 3. sal.
Lars Stokbæk tlf. 61662986 lfsfsd@gmail.com

FFF - England og engelske kolonier bestyres af Thomas Gerstrup, gerstrup@email.dk.
FFF - Baltikum-gruppen bestyres af Per Fæster, per.e.faester@gmail.com

FFF - Frankrig & franske kolonier bestyres af Johnny Speich, johnny.speich@post.dk

FFF – Nordatlant gruppen mødes på 3. sal.
Mailadresse: jahvalby@gmail.com
Jørgen Hansen tlf. 28614560

FFF – Auktioner:
Steiner Hansen tlf. 30250142, tofteryd@hotmail.dk

FFF – Rejseklub: Koordinerer rejser til udstillinger mm.
Per Fæster Sørensen tlf. 20623165, Per.e.faester@gmail.com

Formand: Flemming Petersen tlf. 44443412, fp@fpstamps.dk

Næstformand: Poul Høj tlf. 24971197, piapoul@post.tele.dk

Bogholderi: Ruth Petersen tlf. 44443412, fp@fpstamps.dk
Kontingentsatser: kr. 400,- nærområde, 300,- øvrige, samlever uden tidsskrift kr. 200,-
Bankkonto Jyske Bank: Reg. 5023 - 0001032157

Hammerslag: 16.000 kr.

Sælg frimærker og breve på auktion

Netop nu tager vi imod indleveringer til vores net-auktioner og årets store traditionelle frimærkeauktion.

For yderligere information kontakt venligst Christian Grundtvig på cg@bruun-rasmussen.dk eller tel. +45 8818 1214.

bruun-rasmussen.dk